

Doporučený postup při zřizování provozovny pro provozování činnosti epidemiologicky závažné (služby péče o tělo).

Za činnosti epidemiologicky závažné (služby péče o tělo) se podle § 19 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“) považují: provozování holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry, solária, kosmetických, masérských, regeneračních nebo rekondičních služeb a provozování živnosti, při níž je porušována integrita kůže.

Zřízení nové provozovny

Každá provozovna činnosti epidemiologicky závažné (služby péče o tělo), v níž se vykonává některá ze služeb péče o tělo, musí být ke stanovenému účelu povolena rozhodnutím, které vydává příslušný stavební úřad. Konkrétní podmínky a případně změny v užívání je třeba řešit a konzultovat na místně příslušném stavebním úřadu.

Ke změně v užívání je vždy nutné mít souhlasné závazné stanovisko orgánu ochrany veřejného zdraví – Krajská hygienická stanice kraje Vysočina (dále jen „KHSV“). Závazné stanovisko KHSV osvědčuje, že příslušná provozovna péče o tělo vyhovuje požadavkům příslušných právních předpisů na úseku ochrany veřejného zdraví. Závazné stanovisko KHSV je podkladem stavebního úřadu pro vydání souhlasu se změnou užívání, s provedením stavebních úprav a s následným užíváním prostoru jako provozovny péče o tělo.

Žádost o vydání závazného stanoviska KHSV

V žádosti musí být uvedeny informace o žadateli a provozu:

Žádost se podává místně příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, dle místa činnosti (umístění provozovny).

V žádosti musí být uvedeno, kdo žádá, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzické osoby podnikající uvedou v podání jméno a příjmení, identifikační číslo a adresu zapsanou v obchodním rejstříku, popř. jinou adresu pro doručování. Právníkové osoby uvedou svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo, adresu sídla, popř. jinou adresu pro doručování.

V žádosti je dále vhodné uvést:

- adresa navrhované provozovny,
- kontaktní telefon, e-mail,
- druh a rozsah poskytovaných služeb, podle živnostenského oprávnění: (např. holičství, kadeřnictví, masérské, rekondiční a regenerační služby apod.)

Součástí žádosti musí být zjednodušená projektová dokumentace s půdorysem a popisem uvedených prostor a jejich vybavení zařizovacími předměty.

V technickém popisu je třeba uvést:

- k jakému účelu byly dané prostory doposud využívány (poslední kolaudovaný stav),
- zda budou prováděny stavební úpravy, a pokud ano, tak tyto popsat,
- jak bude provozovna vypadat po úpravách, z jakých prostor bude sestávat, popis jednotlivých místností a jejich vybavení – povrchy podlah, materiál nábytkového vybavení, velikost místností a způsob jejich využití,
- způsob osvětlení (tam, kde není zajištěno přirozené osvětlení, musí být osvětlovací soustavy zřízeny tak, aby hodnoty udržované osvětlenosti byly navýšeny o 1 stupeň řady osvětlenosti), větrání, vytápění všech místností provozovny,
- uvést intenzitu udržované osvětlenosti E_m na pracovištích (ČSN EN 12464-1 Světlo a osvětlení – Osvětlení pracovišť Část 1: Vnitřní pracovní prostory)
- uvést světlou výšku provozovny (tam, kde světlá výška provozovny neodpovídá příslušnému právnímu předpisu, nesmí pracovní doba pracovníka přesáhnout 4 hodiny za směnu)
- jakým způsobem je získávána pitná voda (např. veřejný vodovod, vlastní studna) a jakým způsobem je zajištěna teplá voda (např. centrální zásobování, zásobníkový ohřívač vody – boiler),
- vybavení zařizovacími předměty (umývadla, výlevka apod.), vybavení nábytkem, počet pracovních míst,
- umístění WC s předsínkou a umývadlem pro personál a případné umístění WC pro zákazníky, úklidové komory s výlevkou pro potřeby úklidu a způsob uložení úklidových a dezinfekčních prostředků,
- jak bude zajištěno oddělené ukládání pracovního a občanského oděvu na provozovně – popis zázemí pracovníka (např. šatna, šatní prostor, denní místnost a kuchyňka)
- počet pracovníků a doba pracovní činnosti v jednom pracovním dni.

Při rozšíření činností poskytovaných služeb ve stávající provozovně nebo při stavebních úpravách stávající provozovny je třeba se dotázat na místně příslušném stavebním úřadu ohledně potřeby změny v užívání.

V případě provádění rozsáhlých stavebních úprav (demolice, zdění přiček, celková rekonstrukce apod.) je třeba doložit kompletní paré projektové dokumentace zpracované v souladu s požadavky zákona č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, jejíž součástí bude rovněž vyhodnocení hluku ze stavební činnosti.

Lhůta pro vyřízení:

KHSV je povinna vydat závazné stanovisko bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy byla o vydání závazného stanoviska požádána. K této lhůtě se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ohledání na místě nebo jde-li o zvlášť složitý případ (§ 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů).

Provozní řád

V souladu s ustanovením § 21 odst. 3 a 4 zákona o ochraně veřejného zdraví je povinností provozovatele činností epidemiologicky závažných vypracovat provozní řád, a to před zahájením činnosti. Provozní řád se vyvěsí při zahájení činnosti v provozovně. Při jakékoli významné změně činnosti v provozovně je provést změnu provozního řádu, a to ještě před změnou činnosti, nebo rozšířením činnosti, včetně vnesení nových přístrojů k péči o tělo. S

provozním řádem je provozovatel povinen seznámit své zaměstnance a další osoby, které pracují na jejich pracovištích a zajistit a kontrolovat jeho dodržování.

V provozním řádu provozovatel uvede zejména:

- podmínky činnosti,
- použití strojů, přístrojů a dalších zařízení,
- zásady prevence vzniku infekčních a jiných onemocnění, ke kterým by mohlo dojít nesprávně poskytnutou službou, včetně podmínek dezinfekce a sterilizace,
- zásady osobní hygieny zaměstnanců a ochrany zdraví spotřebitele,
- způsob zacházení s prádlem včetně očisty a dezinfekce prostředí provozovny,
- manipulace s odpadem (směsný komunální odpad, ostré předměty a nebezpečný odpad).
- Ostré předměty (např. jehly, žiletky, jednorázové cartridge) musí být ukládány do pevně stěnných, spalitelných krytých nádob, bez další manipulace, odděleně od komunálního odpadu a bez další manipulace předány k likvidaci. Nádoba na ostré předměty musí splňovat požadavky podle technické normy ČSN EN ISO 23907 (85 4002) Ochrana před poraněním ostrými předměty. Nádoba je označena nápisem „ostré předměty, kód 180101“ a označena datem vzniku odpadu.
- Nebezpečný odpad (odpad kontaminovaný biologickým materiálem), například zbytky pigmentu, kalíšky na pigment a jednorázové chirurgické rukavice, ochranné fólie, obvazový materiál určen pro stírání přebytečné barvy a jiné musí být ukládán do plastového pytle o objemu maximálně 0,1 m³ a tloušťce materiálu minimálně 0,2 mm nebo jiného vhodného obalu, označeného nápisem „nebezpečný odpad, kód 180103“. Obal na nebezpečný odpad je označen datem vzniku odpadu. Při použití plastového pytle z tenčího materiálu musí být použito více pytlů do požadované tloušťky nebo musí být pytel umístěn do nádoby, která musí být z dezinfikovatelného a čistitelného materiálu.
Nebezpečný odpad musí být denně likvidován z provozovny. Maximální doba mezi shromážděním nebezpečného odpadu ve vyhrazeném uzavřeném prostoru a konečným odstraněním jsou 3 dny.
Skládání nebezpečného odpadu je možné po dobu 1 měsíce v chlazeném prostoru při teplotě maximálně 8 °C (**samostatná lednice pro tyto účely vyčleněná**). Likvidace musí být zajištěna smluvně s odbornou firmou, smlouva musí být uložena k nahlédnutí v provozovně.
- Všude tam, kde je porušována integrita kůže (např. pedikúra, tetovací studia, kosmetika – permanentní make-up) se musí používat sterilní nástroje – požadavek vyplývá z § 51 písm. i) vyhlášky číslo 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, v platném znění. Sterilizace se provádí ve vlastním **horkovzdušném sterilizátoru s nucenou cirkulací vzduchu** na provozovně nebo smluvně (sterilizační centra).

Dále upozorňujeme, že veškeré přístroje je vhodné před zapracováním do provozního řádu (i před jejich pořízením) konzultovat na příslušném územním pracovišti KHSV (týká se to zejména kosmetických přístrojů a přístrojů používaných v masérských službách). KHSV posuzuje zdravotní rizika používání přístroje a účel použití přístroje - zda je přístroj možné použít v rámci živnostenského oprávnění dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Příprava a podávání nápojů v provozovnách služeb péče o tělo

Při přípravě a podávání kávy nebo jiného teplého nápoje na provozovně je nezbytné splnit základní požadavky stanovené nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin, tj. v rámci provozovny by musel být vyčleněn prostor pro jejich přípravu včetně dřezu pro mytí nádobí a umyvadla pro mytí rukou s přívodem teplé a studené vody (pro mytí rukou lze využít umyvadlo, které je v provozovně k tomu určeno). Cílem je, aby při přípravě např. kávy v provozovnách služeb péče o tělo, nedocházelo ke křížení provozu, a to ve smyslu možné kontaminace kávy (např. chemickými přípravky pro výkon kadeřnické činnosti) s potenciálním zdravotním dopadem na klienty.

Vzorové provozní řády jsou k dispozici ke stažení na: <https://www.khsjih.cz/stranky/3-vzory-a-formulare/>

Podmínky pro osoby provozující (vykonávající) činnosti epidemiologicky závažné

Všechny osoby, které provozují (vykonávají) tyto činnosti, musí:

- mít odpovídající vzdělání ke konkrétní činnosti
- mít živnostenský list
- mít znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví
- dodržovat zásady osobní a provozní hygieny - upraveno v § 51 a § 52 vyhlášky č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů.

Jakým otázkám je třeba věnovat zvýšenou pozornost:

- přímo na pracovišti musí být instalováno umyvadlo pro osobní hygienu rukou s přívodem tekoucí pitné a teplé vody, náležitosti umyvadel v provozovnách služeb péče o tělo, (např. kadeřnictví) jsou upraveny v ustanovení § 51 odst. 2 písm. h) vyhlášky č. 137/2004 Sb., v platném znění
- co se týče zásad osobní hygieny, je v § 52 písm. a) vyhlášky č. 137/2004 Sb., v platném znění, uvedeno, že je nutno pečovat o tělesnou čistotu; dbát na mytí rukou v tekoucí teplé vodě s použitím vhodného mycího (případně dezinfekčního) prostředku v umyvadle určeném pro mytí rukou personálu před a po každém poskytnutí služby, po použití záchodu, po manipulaci s odpady a při jiném znečištění; k osoušení rukou se používají osoušeče či ručníky pro jednorázové použití,
- vzhledem k tomu, že umyvadlo umístěné v provozovně péče o tělo, slouží pouze pro mytí rukou personálu, je vhodné na pracoviště, kde se používají pomůcky a nástroje, umístit dřez s přívodem teplé a studené vody. Dřez je primárně určen pro provádění očisty používaných pomůcek a nástrojů,
- pro pracovníky poskytující činnosti epidemiologicky závažné musí být k dispozici vyčleněné WC s předsíňkou vybavenou umývadlem s přívodem tekoucí pitné a teplé vody (do počtu 5 pracovníků, stačí jedno WC).
- v případě provozu pedikúry je nutno myslet i na vybavení provozovny pedikéřskou vaničkou, napojenou na přívod a odvod vody.
- plochy podlah musí být snadno omyvatelné a dezinfikovatelné, ostatní vybavení provozovny rovněž musí umožňovat snadnou údržbu (omyvatelný povrch) s použitím dezinfekčních prostředků,
- zajištění vybavení pracoviště úklidovou komorou s výlevkou s teplou a studenou vodou a nábytkem vhodného pro uložení úklidových pomůcek, nebo je možné zajistit využití

centrální úklidové komory (pokud existuje v daném objektu), prostor na ukládání úklidových prostředků se zřizuje v rozsahu upraveném podle příslušné české technické normy (ČSN 734108). Dle této normy musí být v úklidové místnosti zajištěn přívod a odchod vzduchu. Dále musí být větrání navrženo tak, aby nedocházelo k průvanu a k šíření škodlivin do sousedních místností,

- na pracovišti musí být zajištěno oddělené uložení pracovního a občanského oděvu, obuvi, pouze v šatně, nebo ve vyhrazeném prostoru
- k výkonu činností epidemiologicky závažných je stanovena povinnost používat jen vodu pitnou (§ 21 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb.), dále je třeba zabezpečit lékárničku první pomoci vybavenou dle charakteru poskytované služby.

S výkonem činností epidemiologicky závažné (holičství, kadeřnictví, pedikúra, manikúra, kosmetika, masérské, regenerační a rekondiční služby, v provozovnách, kde je porušována integrita kůže, solária apod.) je možné začít až po posouzení provozovny (vydání souhlasného závazného stanovisko ke změně užívání nebo kolaudaci, resp. souhlasu příslušného stavebního úřadu) vypracování provozního řádu Vámi vykonávané činnosti.

Oznámení zahájení, změny nebo ukončení činnosti provozovny péče o tělo:

Od 1. 1. 2026 platí povinnost oznámení zahájení, změny nebo ukončení výkonu předmětu činnosti dle § 21 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro každou živnost a každou provozovnu je třeba podat samostatné oznámení, vzor k dispozici na: <https://www.khsjih.cz/soubory/formulare/17-vzor-oznameni-zahajeni-zmeny-n-1773828803.doc>

Nejdůležitější právní a předpisy týkající se provozoven činností epidemiologicky závažných:

- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, v platném znění, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů,
- Česká technická norma ČSN 73 4108 – Hygienická zařízení a šatny.